

Кукін І.В.

Державна прикордонна служба України

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ОСОБИСТОСТІ НА РОЗВИТОК КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ

У статті з урахуванням текстів конституцій різноманітних держав, які мають або мали найвищу юридичну силу, наведено результати дослідження впливу інформаційної безпеки особистості на розвиток державного будівництва.

Зазначено, що вплив інформаційної безпеки особистості в сучасному конституціоналізмі проявляється через реалізацію громадянами (як джерела державної влади) своїх конституційних прав, свобод та виконання ними своїх обов'язків.

Найбільш критичними щодо демократичного розвитку державного будівництва та побудови інформаційного суспільства запропоновано вважати панівні в суспільстві уявлення щодо визначення: гілок державної влади; загальних засад діяльності органів державної влади; порядку здійснення контролю за діяльністю органів державної влади; прав, свобод та обов'язків громадян; функціонування релігійних та інших неприбуткових організацій; загальних засад щодо створення, розповсюдження, отримання, накопичення, обробки інформації; ставлення в державі до релігії, ідеології та пропаганди; обмежень за віком, громадянством, наявністю судимості та освітою щодо реалізації громадянами своїх прав обирати, бути обраним або призначеним на певні посади в органах державної влади та місцевого самоврядування.

Акцентовано увагу, що в історії державотворення різноманітних країн накопичений досвід розподілу державної влади на законодавчу, виконавчу, судову, екзаменаційну (оцінка відповідності та призначення на посади державних службовців), контрольну (здійснення контролю за виконанням державними службовцями їх обов'язків), релігійну, політичну.

Зазначено, що сучасному конституціоналізму України бракує: жорсткої регламентації рівня вищої освіти та фахової спеціалізації кандидатів, які обираються Президентом, депутатами Верховної Ради України, призначаються на керівні посади в органах державної влади та місцевого самоврядування; відокремлення гілок державної влади, які виконують загальні завдання кадрового менеджменту та здійснюють контроль; регламентацій щодо впливу держави на забезпечення інформаційної безпеки особистості на міжнародному та міждержавному рівнях.

Напрямом подальших досліджень може бути правове регулювання інформаційної безпеки особистості в міжнародних нормах права.

Ключові слова: інформаційна безпека особистості, гілки державної влади, механізми державного управління, інформаційна війна, конституціоналізм, національна безпека, інформаційна культура.

Постановка проблеми. Конституції сучасних держав розподіляються на такі: писані (представлені єдиним документом вищої юридичної сили); неписані (складаються із сукупності законів); фіктивні (не знаходять практичної реалізації); реальні (суспільні відносини відповідають нормам конституції) [1, с. 82]. Незалежно від наведеної класифікації конституціоналізм розглядається як необхідність обмеження державної влади на користь забезпечення прав, свобод та інтересів громадян [2, с. 33].

У демократичних країнах народ визнається джерелом державної влади. Водночас через недо-

сконалі механізми гарантування інформаційної безпеки особистості у сфері національної безпеки є ризики реалізації загроз від деструктивної діяльності спецслужб ворожих держав, поширення ідей «руського миру», ідеології терористичних та інших злочинних організацій тощо.

В умовах побудови інформаційного суспільства питання національної безпеки все більшою мірою залежать від стану інформаційної безпеки особистості. Захист каналів комунікації між людьми (проти дія кіберзагрозам, несанкціонованому витоку інформації, вдосконалення правового регулювання у сфері обігу інформації

тощо) не гарантує здатності елементів соціальної системи протистояти шкідливим інформаційним впливам. Це потребує переосмислення загальних принципів державного будівництва, розподілу влади тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми конституціоналізму та державного будівництва розглянуті в роботах В. Шаповала, В. Куйбіди, М. Петріва, І. Степанова, І. Кресіної, О. Кресіна, О. Кудінова, М. Гоетано, В. Молдована, Л. Чулінди, Н. Мішіної, А. Крусяна, Д. Гараджаєва та інших дослідників. Водночас залишається недостатньо дослідженим вплив інформаційної безпеки особистості на розвиток конституціоналізму.

Постановка завдання. Мета дослідження – визначення впливу інформаційної безпеки особистості на розвиток конституційних загальних засад державного будівництва.

Виклад основного матеріалу дослідження. погоджуємось із думкою, що зміни в соціальному житті відбуваються під впливом трансформації системного мислення людини [3, с. 16]. Його вдосконалення дозволяє уникати помилкового сприйняття дійсності, що також є наслідком поступового зміцнення інформаційної безпеки особистості внаслідок її культурного розвитку.

Починаючи з XVIII століття, накопичені знання щодо основ державного будівництва, необхідності розподілу влади, запровадження механізмів державного управління, визначення носіїв державної влади привели до розробки, впровадження та поступового вдосконалення конституційних норм права.

На початку XX століття поразка України як незалежної держави частково пов'язана з невизначеністю головної концепції державного будівництва. Так, за часів Центральної Ради розглядалися такі конституційні форми державного устрою: Україна – частина Росії; Україна – автономне утворення у складі Росії; Україна – Федеративна Демократична Республіка; незалежна Україна. Найбільш поширеними були перші дві політичні концепції [4, с. 9]. Отже, не випадково ідеї незалежності отримали поразку.

Серед «Білого руху» теж не було сформовано єдиних уявлень у сфері державного будівництва. Так О. Кудінов відокремлює такі панівні політичні течії: сменовеховці (передбачали можливість компромісу з радянським режимом на підґрунті націоналізму, солідарності та неминучої зміни історичних віх); євразійці (розглядали Росію як особливе геополітичне утворення з пев-

ними культурними особливостями, федеральним устроєм та сильною центральною владою); млядороси (намагались поєднати монархію із системою радянських рад та єдиною державною релігією) [5, с. 63]. На нашу думку, окремі із зазначених ідей із часом увійшли до сучасної ідеології «руського миру».

На відміну від інших нормативно-правових актів, конституції: мають найвищу юридичну силу; регламентують найбільш важливі питання державного управління; визначають загальні засади організації та діяльності головних суб'єктів державної влади; декларують правовий статус фізичних осіб та їх взаємні відносини з державою [6, с. 22].

Залежно від національно-історичних особливостей зміст форма основних законів у різних країнах суттєво відрізняється. Унікальність конституцій зумовлюється: історичними та національними особливостями певних територій; впливом пануючих релігійних переконань; уявлень законодавця про принципи розподілу влади для забезпечення демократії, сталого розвитку суспільства, гарантування національної безпеки, протидії корупції; розвитку загального рівня культури в соціумі; здатності громадян відстоювати свої природні права.

Аналізуючи участь Росії у війнах 1939–1940 років на території Фінляндії, 1917–1920 та 2014–2015 років на території України, В. Куйбіда звертає увагу на ознаки поступового відродження російських імперських традицій та тоталітаризму. Так, головними ідеями «руського миру» залишаються: поділена з розпадом СРСР єдина нація; єдність народу за його походженням; оточення нації ворогами. Це нівелює у свідомості росіян уявлення про сучасні засади державного будівництва та міжнародного права. Російська ідеологія позбавлена питань необхідності поділу державної влади, дотримання прав і свобод людини та громадянина, що створює умови до узурпації влади [7, с. 351]. Підтвердженням цього є результати проведеного в період із 25 червня до 1 липня 2020 року загальноросійського голосування з питань унесення змін до Конституції Російської Федерації.

На нашу думку, вплив інформаційної безпеки особистості в сучасному конституціоналізмі проявляється через реалізацію громадянами (як джерела державної влади) своїх конституційних прав, свобод та виконання ними своїх обов'язків. Найбільш критичними щодо демократичного розвитку державного будівництва та побудови інфор-

маційного суспільства можна вважати панівні в суспільстві уявлення щодо визначення: гілок державної влади; загальних засад діяльності органів державної влади; порядку здійснення контролю за діяльністю органів державної влади; прав, свобод та обов'язків громадян; функціонування релігійних та інших неприбуткових організацій; загальних засад щодо створення, розповсюдження, отримання, накопичення, обробки інформації; ставлення в державі до релігії, ідеології та пропаганди; обмежень за віком, громадянством, наявністю судимості та освітою щодо реалізації громадянами своїх прав обирати, бути обраним або призначеним на певні посади в органах державної влади та місцевого самоврядування.

Розглядаючи конституції держав соціалістичного табору, можна знайти чисельні ознаки впливу на їх зміст ідеології СРСР. Так у статті 13 Конституції Німецької Демократичної Республіки 1968 року декларувались наміри об'єднання обох німецьких держав. Водночас це могло відбутись лише шляхом: перемоги (радянської) демократії та соціалізму; боротьби з «імперіалістичною лжекультурою»; виховання громадян у дусі «соціалістичного патріотизму та інтернаціоналізму» [8, с. 9]. Це означає, що об'єднання держав без експансії ідеології СРСР на територію Федеративної Німецької Республіки було неможливим.

Підсумовуючи зміст Конституції Республіки Куба 1976 року, А. Орлов акцентує увагу на те, що народна влада задовго до перемоги соціалістичної революції реалізувала висунуте армією повстанців гасло: «Революція творить право» [9, с. 8]. Отже, не випадково кубинська влада взяла на себе конституційні обов'язки: затверджувати ідеологію та правила поведінки громадян (стаття 8 конституції); дотримуватись принципу бойової солідарності народів (стаття 12 конституції) [9, с. 18].

Відповідно до статті 60 Конституції Державна Рада Республіки Куба була наділена повноваженнями надавати інструкції судам та Генеральній прокуратурі. Закони цієї держави могли мати зворотню дію, якщо це зумовлено суспільним або державним інтересом [9, с. 31]. Конституцією Чехословацької Соціалістичної Республіки 1960 року передбачалось: розвиток освіти на підставі марксистсько-ленінського світогляду (стаття 16); виконання судочинства незалежними судами відповідно до законів та соціалістичної правосвідомості (стаття 102) [9, с. 159].

У 1928 році О. Малиновським була описана схожа за змістом теорія «революційного радян-

ського звичаєвого права». На його думку: конференції та з'їзди комуністичної партії, діяльність партійних, комсомольських та піонерських організацій мають юридичний характер [10, с. 10]; норми звичаєвого права відповідні революційній правосвідомості [10, с. 4]; судді можуть виносити вироки відповідно їх соціалістичної правосвідомості тощо [10, с. 6]. Аналогічне ставлення щодо дотримання законності спостерігається в тоталітарних державах та сучасній Росії.

Підсумовуючи наслідки пролетарської революції у Франції, І. Степанов характеризує послідовників комуністичних ідей так: сподіваються без наявності необхідних знань указати безпомилковий шлях для реалізації своїх класових ідей; зневажають демократію; безпідставно наділяють себе правом управління народними масами [11, с. 35]. Підтвердженням цього є негативне ставлення більшості селян до революцій 1830 та 1848 років [11, с. 13].

Не випадково Г. Гінс вже на початку 1930 років зазначає такі ознаки регресу в СРСР: зниження морального рівня керівництва держави; відсутність контролю за посадовими особами; панування принципу «ціль виправдовує засоби»; знищення інтелігенції, яка становить духовну й моральну конкуренцію партійній еліті; поширення бідності та залежності населення від держави; контроль розвитку літератури та наукової думки з боку комуністичної партії [5, с. 89].

На думку М. Гоетано, теорія розподілу влади почала розвиватись після відкритої підтримки у 490-х роках папою Гелазієм I розподілу влади на релігійну та світську. Фома Аквінський уважав, що голова церкви має обидві влади (може контролювати та засуджувати світську владу) [12, с. 74]. У XVII столітті Дж. Локком був запропонований розподіл влади на: законодавчу; виконавчу; федеративну (відповідає за розвиток міжнародних відносин) [12, с. 188]. Сен-Симон відокремлював моральну, інтелектуальну та матеріальну влади [12, с. 224]. Починаючи з XVIII століття, найбільш поширеною в сучасному світі залишається теорія Ш. Л. де Монтеск'є щодо розподілу державної влади на: законодавчу; виконавчу; судову [12, с. 196]. Така практика застосовується і в Україні [13].

Погоджуємось із думкою В. Куйбіди, що традиції української самоорганізації пов'язані з таким: пошуком рівноважного поділу законодавчої, виконавчої, судової влади та самоврядування; запровадженням механізмів контролю за владою [7, с. 138]. Так, у Конституції П. Орлика надаються

застереження гетьману щодо неправомірності роздачі посад за отриману неправомірну вигоду, а також позбавлення козаків чинів через власні на них образи. Військовим можновладцям та їх слугам заборонялось під час пересування у приватних справах вимагати на безоплатній основі підвід, харчів тощо [14, с. 17; 15, с. 19]. Сучасні дослідники також звертають увагу на ідеї запровадження в козакому суспільстві панівної релігії та поновлення екзархату Константинопольської церкви [15, с. 15].

Ознаки перевищення влади представниками держави у XVIII столітті можна знайти в Білі про права США. Так, у статті III цього документу йдеться про заборону постою військових у мирний час без згоди власника будинку [16, с. 20].

Відповідно до Конституції П. Орлика до законодавчої влади відносились: генеральна старшина; цивільні полковники з урядниками й сотниками; генеральні радники від полків і послів від Низового Війська Запорізького. Виконавчу владу мали здійснювати: гетьман; генеральна старшина; генеральний скарбник. На генеральний суд, який мав розглядати справи державної ваги, покладалась судова влада. Зазначений майбутній устрій козачої держави був необхідним для унеможливлення узурпації влади [17, с. 38].

На початку XX століття Сунь Ятсеном були запропоновані три народних принципи: націоналізм (недопущення іноземців до влади але надання їм решти прав корінного населення держави); народовладдя; народний добробут (попередження соціальних революцій у майбутньому шляхом удосконалення соціально-економічної системи держави) [18, с. 110]. На його думку, Конституція США з розвитком суспільства перестала відповідати вимогам часу. Для ефективного функціонування механізмів державного управління влада має розподілятися на п'ять гілок: законодавчу; виконавчу; судову; екзаменаційну (оцінка відповідності та призначення на посади державних службовців); контрольна (здійснення контролю за виконанням державними службовцями їх обов'язків) [18, с. 118].

Ідеї Сунь Ятсена знайшли своє відображення в Конституції Китайської Республіки (Тайвань) 1946 року (набула чинності в 1947 році). Вона також визначає політичну владу, яка здійснюється Національним зібранням (складається з обраних на 6 років депутатів, які: обирають та усувають із посад Президента та віце-президента; вносять зміни до Конституції; голосують за внесені Законодавчою палатою поправки до основного закону) [19, с. 6].

Відповідно до зазначеної конституції законодавчу владу здійснює Законодавча палата (її члени обираються народом на три роки від: кожної провінції, міста центрального підпорядкування пропорційно кількості їх мешканців; аймаків і хошунів Монголії; Тибету; різноманітних расових груп прикордонних районів; китайських громадян, котрі проживають за кордоном; професійних організацій та груп) [19, с. 19]. Виконавчою владою наділений Уряд (Виконавча палата, яка містить Раду, до складу якої входять: голова Виконавчої палати та його заступники; міністри; голови комісій; міністри без портфелю) [19, с. 15]. Вищий орган правосуддя – Палата юстиції (до її компетенції віднесені цивільні, кримінальні, адміністративні справи та дисциплінарні заходи до державних службовців, тлумачення конституції, законів та указів) [19, с. 23].

До компетенції екзаменаційної палати Китайської Республіки належить: проведення відкритих конкурсних екзаменів; призначення на службу; реєстрація й атестація на посаді; шкала грошового утримання; просування та переміщення по службі; гарантування збереження посади; заохочення й нагородження; надання матеріальної допомоги в разі смерті, відставки або виходу на пенсію. Її члени призначаються Президентом після затвердження кандидатур Палатою контролю [19, с. 25]. Палата контролю розглядає справи щодо імпичменту, осудження та аудиту. Її члени обираються на 6 років провінціальними та міськими зібраннями, місцевими зібраннями Монголії та Тибету, китайськими громадянами, які проживають за кордоном. У разі виявлення порушень закону, недбалого виконання службових обов'язків зазначений орган має право пропонувати заходи з усунення недоліків та порушувати справу про імпичмент державним службовцем центрального і місцевих урядів [19, с. 27].

Із врахуванням викладеного, в історії державотворення накопичений досвід розподілу державної влади на законодавчу, виконавчу, судову, екзаменаційну, контрольну, релігійну, політичну, що наведені на рис. 1. На нашу думку, здійснення політичної влади належить усьому народу як єдиному джерелу державної влади та носію суверенітету. Водночас в Україні бракує відокремлених екзаменаційної та контрольної гілок державної влади.

Зокрема, відокремлення від органів державної влади та місцевого самоврядування повноважень кадрового менеджменту дозволяє: зменшити корупційні ризики під час призначення канди-

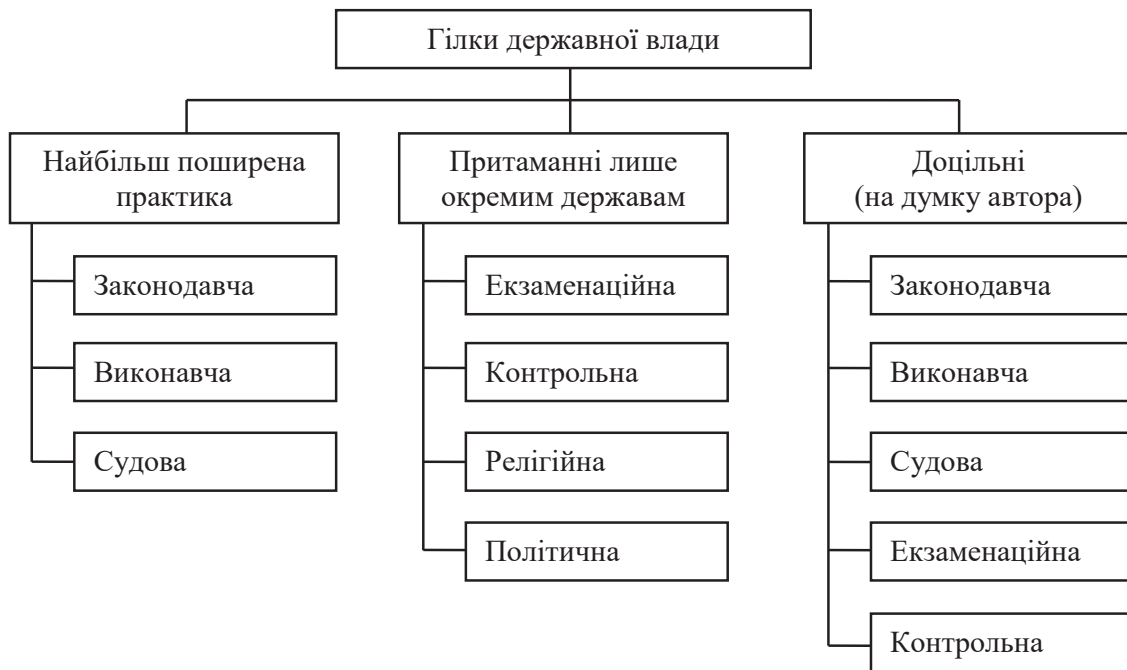

Рис. 1. Різновиди основних гілок державної влади

датів на вакантні посади; постійно зміцнювати кадровий потенціал державних службовців; більш ефективно слідкувати за однаковими умовами оплати праці однакових категорій працівників, які працюють у різних органах; запроваджувати загальні принципи мотивації діяльності державних службовців; більш ефективно впливати на вдосконалення програм підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців.

Приклад використання релігійної влади можна знайти у статті 105 Конституції Греції, де визначений особливий статус Святого Афона. На його території нагляд за духовним життям здійснюється Вселенським Патріархатом. За адміністративною діяльністю та охороною громадського порядку – державою [20, с. 92].

Конституція Болгарії 1991 року декларує право громадян висловлювати свої думки за винятком посягання на: добродієність іншої людини; конституційні основи суспільства; розпалювання ворожнечі, насильства над особистістю (стаття 14) [21, с. 14]. У тоталітарних та соціалістичних державах свобода слова і друку можуть корегуватись державою. Засоби масового інформування можуть існувати, як правило, в державній формі власності [9, с. 30]. Водночас право вільно збирати, зберігати, використовувати й поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, забезпечення територіальної цілісності,

громадського порядку, запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню конфіденційної інформації або для підтримання авторитету й неупередженості правосуддя [13].

Конституція Греції 2008 року передбачає: захист людських цінностей шляхом розвитку дружніх стосунків з іншими державами [20, с. 9]; захист свободи преси та суспільства від неї [20, с. 16]. Основним завданням держави визначено захист прав людини [20, с. 28].

У розвитку теорії конституціоналізму спостерігається тенденція визнання людини соціальною цінністю. Наслідком цього є поступове вдосконалення регламентації взаємних обов'язків суспільства та окремої особистості [6, с. 268].

Звертає на себе увагу ставлення у Тайвані до розвитку освіти. Так, розхідна частина бюджетів на освіту, науку й культуру, відповідно до конституції, має бути не менше: на центральному рівні – 15%; в провінції – 25%; у містах центрального підпорядкування – 35% від їх загального обсягу (витрати на оборону в основному законі не визначені). Держава також зобов'язується надавати правовий захист національностям, які проживають у прикордонні та сприяти проведенню заходів, що здійснюються органами місцевого самоврядування [19, с. 49]. На відміну від соціалістичних держав, статтею 27 конституції Іспанії

метою освіти визначений всебічний розвиток особистості, поваги до принципів демократії, основних прав і свобод [22, с. 8].

На нашу думку, на стан національної безпеки впливають уявлення законодавця про вплив віку та освіти громадян, які можуть призначатись на керівні та інші посади державних службовців, а також брати участь у виборах та референдумах. Так, Президентами можуть бути обрані громадяни, які досягли: в Україні та США – 35 років [16, с. 9; Україна]; Китайській Республіці (Тайвань) – 40 років [19, с. 12]. В Іспанії функції голови держави виконує Король як символ її єдності та правонаступництва (зазначений титул унаслідуються). Він підписує закони, призначає референдуми, виконує обов'язки головнокомандувача, утримується за кошт державного бюджету. Якщо Королем стає неповнолітня особа (до 18 років), то активується інститут Регентства [22, с. 13].

Відмінністю конституції США можна вважати визначення вичерпного переліку об'єктивних ознак державної зради як тяжкого злочину. До них віднесено: ведення війни проти США; приєднання до ворогів; надання ворогу допомоги та послуг (мають бути підтверджені не менш ніж двома свідками або особистим зізнанням на відкритому судовому засіданні) [16, с. 13].

На відміну від України, в Тайвані право участі громадян у виборах настає із 20 років. Право бути обраними – із 23 років [19, с. 41]. У США Сенатори обираються на 6 років Законодавчими зібраннями штатів (по 2 від кожного з них). На момент виборів вони мають досягти 30 річного

віку та перебувати у громадянстві США не менш 9 років. До Палати представників обираються (на 2 роки) особи, які досягли 20 річного віку та знаходились у громадянстві США не менш 7 років [16, с. 3].

Висновки. Отже, Конституцією України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю. Зважаючи на зазначене, інформаційна безпека особистості має вважатись одним з основних чинників національної безпеки. Вона проявляється через здатність громадян відстоювати свої інтереси шляхом: вимагання доцільного розподілу державної влади; встановлення вимог до кандидатів, які можуть призначатись на посади в органах державної влади та місцевого самоврядування; обмеження термінів перебування на посадах. Також сучасному конституціоналізму України бракує такого: жорсткої регламентації рівня вищої освіти та фахової спеціалізації кандидатів, які обираються Президентом, депутатами Верховної Ради України, призначаються на керівні посади в органах державної влади та місцевого самоврядування; відокремлення гілок державної влади, котрі виконують загальні завдання кадрового менеджменту та здійснюють контроль; регламентацій щодо впливу держави на забезпечення інформаційної безпеки особистості на міжнародному та міждержавному рівнях.

Напрямом подальших досліджень може бути правове регулювання інформаційної безпеки особистості у міжнародних нормах права.

Список літератури:

1. Молдован В., Чулінда Л. Правознавство. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 184 с.
2. Мишина Н. и др. Конституционное право зарубежных стран : учебник. Харьков : Право, 2015. 848 с.
3. Ткаченко В., Войт С., Завгородний К., Холод Б. Введение в теорию причинности следствий : концептуально-аналитический альманах : у 7 т. Днепр : ДУАН, 2019. Т. 7 : Неосферная экономика : принципы, подходы, методология / под общ. ред. В. Ткаченко. 252 с.
4. Конституційні акти України. 1917–1920. Невідомі конституції України. Київ : Філософська і соціологічна думка, 1992. 272 с.
5. Кудинов О. Конституционные проекты белого движения и конституционные теории российской белоэмиграции (1918–1940 гг.) : Монография. Москва : Ось-89, 2006. 234 с.
6. Шаповал В. Сучасний конституціоналізм : Монографія. Київ : Юридична фірма «Салком» ; Юрінком Інтер, 2005. 560 с.
7. Куйбіда В. Державність, демократія та національна безпека. Київ : ТОВ «САК лтд», 2019. 478 с.
8. Конституция Германской Демократической Республики (принятая 06.04.1968 на референдуме). [б.м.в.], 1969. 64 с.
9. Конституции социалистических государств : Сборник / под ред. Б. Страшуна, Б. Топорнина, Г. Шахназарова. Москва : Юрид. лит., 1987. Т. 2. 384 с.
10. Малиновський О. Револьюційне радянське звичаєве право. Київ : [б.в.], 1928. 99 с.
11. Степанов І. Паризька комуна 1871 року і питання тактики пролетарської революції. Київ : Держсоц-видав України, 1933. 200 с.
12. Гозтано М. История политических доктрин / пер. с итал. Е. Темнова. Москва : Мысль, 2012. 326 с.

13. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР зі змінами. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
14. Конституція Пилипа Орлика. *Конституція України : [прийнята 28 грудня 1996 р.]. Загальна правова довідка людини / [Спілка вільних козаків]*. Київ : Альфа Реклама, 2019. 146 с.
15. Петрів М. Конституція України 1710 р. : Орлик і Василенко. Київ : Українська видавнича спілка, 1997. 36 с.
16. Конституція Соединенных Штатов Америки. Москва : Познавательная книга плюс, 1999. 24 с.
17. Кресіна І., Кресін О. Гетьман Пилип Орлик і його Конституція. Київ : Фотовідеосервіс, 1993. 80 с.
18. Сунь Ятсен Избранные произведения. Москва : Наука, 1985. 778 с.
19. Конституция Китайской Республики. Разработана и принята Национальным собранием 25 декабря 1945 года, обнародована Национальным правительством 1 января 1947 года, вступила в силу с 25 декабря 1947 года. [б.м.в.] : Правительство информационное бюро Китайской Республики, 1998. 51 с.
20. Конституция Греции : современное законодательство с учетом поправок Парламента Греции от 27 мая 2008 г. / пер. с греч. К. Гусарова. Харьков : Право, 2014. 112 с.
21. Конституция на Республика България (13.07.1991). София : СИБИ, 2009. 52 с.
22. Constitución Española. Legislación Consolidada, 29.12.1978, referencia: BOE-A-1978-31229. URL : <https://www.boe.es/buscar/pdf/1978/BOE-A-1978-31229-consolidado.pdf>

Kukin I.V. THE EFFECT OF INDIVIDUAL INFORMATION SECURITY ON THE CONSTITUTIONALISM DEVELOPMENT

The article, taking into account the texts of the various states constitutions that have or had the highest legal force, presents the study results of individual information security impact on the state building development.

It is noted that the influence of individual information security in modern constitutionalism is manifested through the realization of citizens (as a source of state power) their constitutional rights, freedoms and performance of their duties.

The most critical for the democratic development of state-building and the construction of the information society are proposed to be considered the prevailing ideas in society to determine: the branches of government; general principles of activity of public authorities; the procedure for exercising control over the activities of public authorities; rights, freedoms and responsibilities of citizens; functioning of religious and other non-profit organizations; general principles for the creation, dissemination, receipt, accumulation, processing of information; attitude in the state to religion, ideology and propaganda; restrictions on age, citizenship, criminal record and education regarding the exercise by citizens of their rights to elect, be elected or appointed to certain positions in public authorities and local self-government.

It is emphasized that in the history of the various countries state formation experience of division of state power into legislative, executive, judicial, examination (conformity assessment and appointment to civil servants), control (control over the performance of civil servants), religious, political.

It is noted that modern constitutionalism of Ukraine lacks: strict regulation of the higher education level and professional specialization of candidates elected by the President, deputies of the Supreme Council of Ukraine, appointed to senior positions in public authorities and local governments; separation of branches of state power that perform general tasks of personnel management and exercise control; regulations on the influence of the state on ensuring the information security of the individual at the international and interstate levels.

The direction of further research may be the legal regulation of individual information security in international law.

Key words: *individual information security, government branches, public administration mechanisms, information warfare, constitutionalism, national security, information culture.*